

prima instanță : V. Muntean,
instanța de apel: N. Traciuc, M. Anton, I. Cotruță

dosarul nr. 2ra-380/16

Î N C H E I E R E

02 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Maria Ghervas

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Educației al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cerea de chemare în judecată a lui Chiroșca Grigore împotriva Ministerului Educației al Republicii Moldova cu privire la declararea ilegalității ordinului nr. 173-c din 27 martie 2014 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare - concedierea, restabilirea imediată în cîmpul muncii din data pronunțării hotărîrii, achitarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu în legătură cu eliberarea ilegală, încasarea prejudiciului moral în mărime de 15000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Ministerul Educației al Republicii Moldova și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 mai 2015, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 07 aprilie 2014, Chiroșca Grigore a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Educației al Republicii Moldova cu privire la declararea ilegalității ordinului nr. 173-c din 27 martie 2014 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare - concedierea, restabilirea imediată în cîmpul muncii din data pronunțării hotărîrii, achitarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu în legătură cu eliberarea ilegală, încasarea prejudiciului moral în mărime de 15000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 26 mai 1986 a fost angajat de Comitetul de Stat al RSSM pentru învățămînt profesional tehnic, în funcția de director al Școlii tehnico-profesionale nr. 98 din or. Soroca, prin ordinul nr. 71-k. Ulterior, prin ordinele nr. 338 din 01 septembrie 1997 și nr. 532 din 24 noiembrie 2003 ale Ministerului Învățămîntului, Tineretului și Sportului, instituția a fost reorganizată în Școala de meserii nr. 14 din Soroca, Școala Polivalentă din or. Soroca, Școala Profesională din or. Soroca.

Indică că este organizatorul și fondatorul Școlii Profesionale din Soroca, pe toată perioada de activitate, s-a străduit să îndeplinească munca în mod conștiincios, fără a

admite obiecții privitor la calitatea acesteia, ci dimpotrivă fiind menționat, în mai multe rânduri, pentru rezultatele pozitive obținute. Astfel, până în prezent nu a fost niciodată sancționat disciplinar sau în alt mod, mai mult decât atât, el fiind deținător a multiplelor diplome, și ordine cum ar fi: Diploma Ministerului Educației, Medalia „Meritul Civic”.

Afirmă că în ianuarie 2010, după ce a atins vârsta de pensionare de 62 de ani, pîrîtul a anunțat public concurs pentru funcția pe care o deținea legal, ceea ce avea drept efect direct eliberarea sa din funcție în condiții în care Codul Muncii nu le prevedea. Considerînd aceste acțiuni ale pîrîtului ilegale s-a adresat în judecată și prin hotărîrea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău a avut cîștig de cauză, fiind anulat concursul anunțat de către pîrît pentru ocuparea postului de director al Școlii Profesionale din or. Soroca, funcție care era exercitată de către el.

Menționează reclamantul că, la 18 iulie 2013, după atingerea vârstei de 65 de ani, prin ordinul Ministerului Educației nr. 154-P din 18 iulie 2013, din nou a fost eliberat din funcție, și din nou, considerînd că acțiunile pîrîtului sunt ilegale s-a adresat în judecată, iar prin hotărîrea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 30 octombrie 2013 a fost restabilit în funcția de director al Școlii Profesionale din or. Soroca.

Susține că începînd cu anul 2010 este victimă a unor persecuții și intimidări din partea pîrîtului care nu au explicații raționale și argumente obiectiv întemeiate, care au continuat și după restabilirea sa în funcția anterior deținută.

Invocă reclamantul că la data de 27 martie 2014, Ministerul Educației a emis ordinul nr. 173-c, prin care a fost din nou concediat din funcție, invocîndu-se de această dată prevederile art. 86 alin. (1) lit. p) din Codul muncii, și anume pentru încălcare gravă, chiar și o singură dată a obligațiilor de muncă de către conducătorul unității, de către adjuncții săi sau de către contabilul-șef.

Consideră ordinul menționat drept ilegal, deoarece a fost emis cu încălcarea normelor în vigoare și cu ignorarea prevederilor legislației muncii.

La fel, indică că în ordin de sancționare au fost indicate unele nereguli neînsemnate care au fost înlăturate în termen și care nu pot fi încadrate în conceptul de „încălcare gravă” a disciplinei de muncă, iar angajatorul a ignorat argumentele care au fost aduse în explicațiile prezentate.

Solicită, declararea ilegalității ordinului nr. 173-c din 27 martie 2014 cu privire la eliberarea din funcție și restabilirea imediată în cîmpul muncii din data pronunțării hotărîrii, achitarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu în legătură cu eliberarea ilegală, încasarea prejudiciului moral în sumă de 15000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 25 mai 2015 acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă anularea ordinului nr. 173-c din 27 martie 2014 emis de către Ministerul Educației cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare domnului Grigore Chiroșca, director al Școlii Profesionale or. Soroca, s-a obligat Ministerul Educației să-l restabilească în serviciu pe Chiroșca Grigore, în funcția de director al Școlii Profesionale or. Soroca din 27 martie 2014, s-a încasat din contul Ministerului Educației în beneficiul lui Grigore Chiroșca salariu pentru perioada absenței forțate de la muncă - 27 martie 2014 - 25 mai 2015 în mărime de 93019,75 lei și prejudiciul moral în mărime de un salariu mediu lunar în mărime de 6435 lei, în rest pretențiile acțiunii au fost respinse.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Ministerul Educației al RM și menținută hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 25 mai 2015.

În favoarea concluziei enunțate instanțele judecătorești cu referire la prevederile art. 206 alin. (1) și alin. (5), art. 208 alin. (2) din Codul muncii, au reținut ilegalitatea ordinului nr. 173-c din 27 martie 2015 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare de concedierea din funcție, conluzionînd că acesta a fost emis fără a fi întreprinse toate măsurile necesare și posibile, cum ar fi ancheta de serviciu pentru a constata comiterea faptei, nu a fost stabilită gravitatea abaterii disciplinare, nu au fost luate în considerare circumstanțele în care a fost comisă abaterea disciplinară, a fost neglijată atitudinea reclamantului de recunoaștere a faptelor comise, nu au fost elucidate consecințele ca urmare a abaterii disciplinare.

Totodată, instanțele au reținut că Ministerul Educației, invocînd legalitatea ordinului de sancționare disciplinară pentru nerealizarea corespunzătoare a planului de învățămînt în privința lui Grigore Chiroșca, urma să indice și să probeze concludent și pertinent gradul de vinovăție a acestuia în neasigurarea realizării corespunzătoare a planului de învățămînt și neasigurarea dreptului elevilor la un proces educațional de calitate.

La 30 decembrie 2015, Ministerul Educației al RM, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii ca nefondată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, invocînd că s-a admis încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și interpretarea eronată a legii, temeuri specificate la art. 432 alin. (2) lit. a) și lit. c) CPC.

Susține că angajatorul determină care încălcări se consideră mai grave și care mai puțin grave, în dependență de specificul muncii și de consecințele negative ce pot apărea, iar nerealizarea procesului de instruire în cadrul unei instituții de învățămînt este cea mai gravă încălcare, or obligația de bază a personalului de conducere și didactic este să asigure calitatea procesului de învățămînt prin respectarea standardelor educaționale de stat și a Curriculumului național.

Afirmă că decizia referitoare la individualizarea sancțiunii disciplinare este o prerogativă a angajatorului prevăzută în conținutul art. 206, art. 207 din Codului muncii, iar instanțele judecătorești examinează legalitatea și temeinicia actelor și proceselor, fără a cenzura oportunitatea sau inoportunitatea acestora.

În acest sens, invocă că prima instanță și instanța de apel a depășit atribuțiile autorității judecătorești, întrucît s-a atins oportunitatea actului, prerogativa care aparține în exclusivitate angajatorului.

Prin referința depusă din 16 februarie 2016, reprezentantul intimatului Chiroșca Grigore, Chiroșca Dorian a invocat că actele de dispoziție ale instanțelor de fond și de apel sunt întemeiate și legale, fiind pronunțate în strictă conformitate cu normele de drept material în vigoare.

Consideră că afirmațiile recurentului precum că instanțele judecătorești și-au depășit atribuțiile autorității judecătorești expunîndu-se asupra oportunității aplicării sancțiunii disciplinare, care este prerogativa angajatorului, sunt neîntemeiate, or instanțele în hotărîrile emise nu s-au expus asupra oportunității actului de concediere ci

asupra lipsei de individualizare a sancțiunii disciplinare, și a lipsei de aplicabilitate a principiului proporționalității între gravitatea abaterii și tipul sancțiunii.

În susținerea opiniei enunțate, reprezentantul intimatului indică faptul că instanțele de judecată au considerat că angajatorul nu a dovedit caracterul grav al abaterii disciplinare săvârșite de către Chiroșca Grigore, ce și a constituit admiterea acțiunii ultimului, iar opinia instanței expusă într-un act de dispoziție pe departe nu poate fi privită drept o expunere asupra oportunității, ci din contra, o aplicare a supremației legii, solicitând declararea recursului Ministerului Educației al RM asupra deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz, se constată că copia deciziei instanței de apel din 29 octombrie 2015, a fost expediată în adresa recurentului Ministerul Educației al RM la data de 20 noiembrie 2015, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire nr. 3561 (f. d. 213).

Astfel instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 30 decembrie 2015, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ministerul Educației al Republicii Moldova este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Educației al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Ministerul Educației al Republicii Moldova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ministerul Educației al Republicii Moldova ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către Ministerul Educației al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas